

47

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

359
84

**HARTA
GEOLOGICĂ
1:200.000**

CALAFAT-BECHET

COMITETUL DE STAT AL GEOLOGIEI
INSTITUTUL GEOLOGIC

INSTITUTUL POLITEHNIC

BIBLIOTECA

Nr. cărți

B. 14359

Nr. de inventar

240884

Clasif. zecimală

1984

B.8/412

BIBLIOTECA
INSTITUTUL
POLITEHNIC

HARTA GEOLOGICĂ
A
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
1 : 200 000

REPUBLICA SOCIALISTĂ
R O M Â N I A

REDACTIA HARTII CALAFAT-BECHET

Redactori coordonatori :

G. Murgeanu

E. Liteanu

Redactor :

N. Mihăilă

HARTA GEOLOGICĂ

Scara 1 : 200.000

K — 34 — V ; K — 34 — VI

47. CALAFAT-BECHET

Notă explicativă

de : *N. Mihăilă*

D. Patrulius

Redactor : M. PAUCĂ
Tehnoredactor și corector : G. CAZABAN
Traducător : L. BRĂILEANU

*Dat la cules oct. 1966. Bun de tipar : martie 1967. Tiraaj : 2.000 ex.
Hîrtie cartografică tip III 50 g/m². Format 70×100. Coli de
tipar 3. Com. 412. Pentru bibliotecă indicele de clasificare ; 55(058)*

Tiparul executat la întreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu nr. 23—25, București — România

C U P R I N S U L

	Pag.
Introducere	7
Istoricul cercetărilor	7
Caracterizare morfologică	7
Caracterizare geologică	9
Stratigrafie	10
Mezozoic	10
Triasic inferior (T ₁)	10
Triasic mediu (T ₂)	10
Triasic superior (T ₃)	10
Jurasic mediu (J ₂)	11
Jurasic superior (J ₃)	11
Neocomian (ne)	12
Cretacic superior (K ₂)	12
Neozoic	12
Eocen (Pg ₂)	12
Tortonian (to)	12
Sarmatian (sm)	13
Meotian (m)	13
Pontian (p)	13
Dacian (dc)	14
Levantin (lv)	16
Pleistocen inferior (qp ₁)	16
Pleistocen mediu (qp ₂)	16
Pleistocen superior (qp ₃)	17
Holocen inferior (qh ₁)	18
Holocen superior (qh ₂)	19
Elemente structurale	19
Indicații bibliografice	21

INTRODUCERE

Teritoriul reprezentat pe foaia Calafat-Bechet are drept limită naturală la W și S, între localitățile Calafat și Bechet, Dunărea. La N este delimitat prin paralela localităților Calafat, Coveiul, Bîrza, Lăcușteni. La E, dincolo de Jiu cuprinde, între Lăcușteni și Bechet, o fișie de teren largă de aproximativ 8 km.

Istoricul cercetărilor

Primele cercetări asupra geologiei acestui teritoriu se datoresc lui R. Porumbacu (1881), Sabba Ștefănescu (1896), G. M. Murgoci (1907), Ionescu-Argetoiaia (1918), Ionescu Balea (1933). Din seria lucrărilor mai noi asupra Cîmpiei române de vest, sînt de remarcat studiile lui E. Liteanu (1955), P. Coteș (1957), Ecaterina Schoverth și T. Bandrabur (1963), C. Ghenea, N. Mihăilă și Ana Ghenea (1963) referitoare la geologia formațiunilor pliocene și cuaternare precum și la elementele geomorfologice. Depozitele precuaternare din partea de SW a Cîmpiei române au fost explorate prin numeroase foraje. Pentru interpretarea structurii fundamentului preterțiar au fost utilizate datele forajelor adînci executate la Cetate și Băilești, iar pentru corelare cu teritoriul R. P. Bulgaria, unele date din forajul de la Mircina Lîka.

Caracterizare morfologică

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul reprezentat pe foaia Calafat-Bechet aparține Cîmpiei române occidentale. Nota caracteristică o constituie aici morfologia creată de Dunăre, la care se adaugă relieful de dune. Astfel întreg teritoriul foiiei Bechet-Calafat este ocupat de succesiunea diferitelor terase ale Dunării, Jiului și Desnățuiului.

În raport cu altitudinea relativă s-au separat 5 nivele de terasă, dependente de Dunăre :

	Altitudine relativă m
1. Terasa veche	60—70
2. Terasa înaltă	40—45
3. Terasa superioară	30—35
4. Terasa inferioară	15—20
5. Terasa joasă	5—10

Terasa veche („Perişoru”) este reprezentată printr-o serie succesivă de umeri care apar la limita cu zona colinară. Ea apare doar în partea orientală a teritoriului pe o porţiune redusă, între localităţile Lăcuşteni şi Sadova.

Fruntea terasei înalte (denumită „Jiana Flămînda”) de D. Al-dem, trece pe la Horezu, Poenari, Bîrza, S de Delineşti, W de Sadova.

Fruntea terasei superioare se urmăreşte pe la E de Bîrca, Măceşu de Sus, Măceşu de Jos, W de Gîngiova şi E de Bîrza.

Terasa inferioară („Corabia”) este larg dezvoltată. Podişul acestei terase este înălţat cu 10—15 m de nisipul dunelor, care-i dau un aspect colinar. Lăţimea ei de 4—5 km se păstrează aproape constantă de la W către E. Fruntea terasei inferioare trece pe la Calafat, Poiana Mare, Seaca de Cîmp, Coveiu, şi de aici se îndreaptă spre N. Pe stînga râului Jiu, terasa inferioară a fost identificată la N de Gighera la E de Gîngiova şi de Bîrza, iar pe dreapta în jurul localităţilor Sadova şi Ostroveni.

Fruntea terasei joase („Ciuperceni”) trece pe la sud de Ciuperceni Noi, Desa, Pisculeţul (Nebuna), Ghidiceni şi Rastu.

Lunca Dunării are aspectul unui şes întins presărat cu bălţi, mlaştini şi dune de nisip.

Eroziunea actuală datorită Dunării a scos la iveală în sectorul Calafat, la baza taluzului abrupt al terasei joase, argile marnoase vinete aparţinînd Pontianului.

Dunele şi morfologia lor

Aproape 70% din teritoriul foii Calafat-Bechet este acoperită cu nisipul dunelor. Începînd din luncă şi pînă sus pe terasa înaltă, acesta constituie învelişul superficial al Cîmpiei române.

Direcţia generală a dunelor este NW — SE. Se disting mai multe sectoare cu dune diferind prin caracterele lor fizico-geologice şi morfologice.

Sectorul luncilor. Pe acest sector, în majoritatea cazurilor, dunele au un caracter activ, înălţimi relativ reduse, o vegetaţie rară; foarte adesea găzduiesc între ele o întreagă reţea de lacuri. Nisipul din care sînt alcătuite dunele din luncă are o granulaţie destul de mare.

Sectorul terasei inferioare şi al terasei joase. Acest sector este ocupat de dune consolidate relativ recent, excepînd partea vestică unde ele îşi mai păstrează caracterul activ. Gradul redus de consolidare al acestor dune este pus în evidenţă de grosimea redusă a stratului de sol care le acoperă, precum şi de rezistenţa scăzută ce o prezintă faţă de vînturile puternice care adesea determină punerea în mişcare a unor mase importante de nisip.

Sectorul terasei superioare şi al terasei înalte. Dunele din acest sector apar sub forma unor ondulaţii largi, cu pante aproape simetrice, cu spinări netezi, întinzîndu-se pe lungimi de cîtiva km şi care se pierd pe nesimţite pe suprafaţa cîmpiei. Procesul de solidificare este aici mai accentuat, solul avînd o grosime pînă la 0,70 — 1 m.

Caracterizare geologică

Teritoriul reprezentat pe foaia Calafat-Bechet face parte din marea unitate structurală denumită Platforma moesică, care la N de Dunăre, îmbrăţişează Cîmpia română. În acest sector occidental, figurat pe foaie, succesiunea formaţiunilor pretertiare din platformă prezintă anumite particularităţi şi anume lipsa Albianului şi a celei mai mari părţi din Jurasicul mediu (Aalenian — Callovian inferior).

De restul platformei, sectorul menţionat este separat printr-un culoar presarmatian: culoarul Craiovean, caracterizat printr-o lacună importantă ce îmbrăţişează spre extremitatea meridională tot Cretacicul superior şi parte din Cretacicul inferior. Umplutura culoarului este constituită din depozite sarmatiene foarte groase, cu nivele psefitice.

În cuprinsul foii nu au fost executate foraje profunde care să poată oferi informaţii directe cu privire la cuvertura paleozoică şi mezozoică a platformei, dar aceasta este bine cunoscută prin forajele executate în imediata vecinătate, la Băileşti (N), Cetate (NE) şi pe teritoriul R. P. Bulgaria la Mircina Lîka şi Kozlodui.

STRATIGRAFIE

Întrucît nu posedăm date cu privire la continuarea spre E a depozitelor paleozoice traversate de forajul de la Cetate, descrierea terenurilor cuprinse în cadrul teritoriului reprezentat pe foaia Calafat-Bechet se referă numai la depozitele mezozoice și neozoice. Este de remarcat, de asemenea, că pentru formațiunile preponțiene nu există decât puține informații directe.

Mezozoic

Triasic inferior (T_1)

Triasicul inferior (soria roșie inferioară) a fost străbătut de către forajul de la Cetate (la NW) pe aproximativ 230 m grosime. Această serie este caracterizată printr-un facies mai ales grezos cu intercalații subordonate de argile roșii-violacee. La Băilești (la N) partea terminală a succesiunii cuprinde un orizont argilos, cenușiu-negricios cu benzi roșii, cu noduli și intercalații de anhidrit; aceste depozite, analoage cu Röt-ul Triasicului germanic, se întîlnesc și la E de teritoriul reprezentat pe hartă, anume la Dăbuleni.

Triasic mediu (T_2)

Triasicul mediu (seria carbonată) îmbracă un facies mai ales calcaros, puțin marnos, cu dolomite subordonate și cu intercalații detritice la NW (Cetate). Grosimea depozitelor crește progresiv de la W (180 m la Cetate) spre E (400 m la Dăbuleni), fiind de aproximativ 260 m la Băilești.

Triasic superior (T_3)

Triasicul superior (seria roșie superioară) se prezintă sub diferite faciesuri și grosimi în imediata vecinătate a teritoriului reprezentat pe foaia Calafat-Bechet. La NW (Cetate) unde atinge aproximativ 400 m grosime, îmbracă un facies mai ales argilos-marnos, cu un pachet intercalat de gresii și nisipuri gros de aproximativ 50 m.

Partea inferioară, pînă la gresii, pare să corespundă cu orizontul atribuit Carnianului și Norianului în Bulgaria (dacă nu cumva există aici o discontinuitate între T_2 și T_3), iar partea superioară începînd cu orizontul detritic reprezintă după toate aparențele Rethianul.

Imediat la N de perimetrul foii (Băilești) seria roșie superioară atinge aproximativ 790 m grosime și este dezvoltată sub facies mai

ales grezos cu intercalații de argile roșii, în timp ce la E, la Dăbuleni, are o grosime de numai ± 370 m și prezintă un facies marnos-calcaros. Rezultă de aici că pe profilul E — W al foii Calafat-Bechet, grosimea maximă a seriei roșii superioare corespunde cu culoarul crăiovean, unde această serie îmbracă un facies detritic mai grosier; acest culoar pare deci să fi fost schițat încă din Triasicul superior.

Jurasic mediu (J_2)

Depozitele medio-jurasicе apar bine dezvoltate la E de teritoriul reprezentat pe hartă, unde ating 200 m grosime (Dăbuleni). Succesiunea lor cuprinde aici sub masa calcarelor neojurasicе, gresii, calcare și marne negricioase, constituind o serie cuprinzătoare, de la Aalenian la Callovianul inferior. Depozitele de acest tip sau de această vîrstă nu sînt reprezentate nici la Băilești și nici la Cetate. În schimb la Băilești, în baza masei de calcare atribuite în general Jurasicului superior, imediat deasupra Triasicului superior, se distinge un orizont constituit din gresii fine, limonitice, și dolomite cenușii-brune cu *Hecticoceras* (*Lunuloceras*) *compressum* (Quenstedt). Prin urmare în acest sector, ca și la Cetate există o lacună corespunzătoare Aalenian-Callovianului inferior, iar partea terminală a Jurasicului mediu (Callovian mediu și superior) se găsește reprezentată în aceeași succesiune de calcare, care cuprinde și Jurasicul superior.

Jurasic superior (J_3)

Seria calcaroasă care urmează peste Aalenian-Callovian inferior sau direct peste Triasic cuprinde o succesiune completă de la Callovianul mediu la Tithonic. Grosimea ei variază în limite largi: de la aproximativ 670 m la NW (Cetate), la aproximativ 330 m la N (Băilești) și 350 m la Dăbuleni.

În succesiunea acestor calcare se disting în general 3 termeni: 1) calcare cenușiu-deschise sau gălbui (spre bază, pseudoolitice-oolitice cu prodisconce (Callovian mediu — Oxfordian), 2) calcare fin granulare, pseudoolitice și oncolitice cu resturi de *Saccocoma*, brahiopode și amoniți, inclusiv forme de *Aptychus* (Kimmeridgian-Tithonic inferior), 3) calcare microdetritice, oolitice și zoogene, cu faună de Stramberg, la NW (Cetate) sau calcare fin granulare cu oncolite sau oolite discriminate și cu *Calpionella alpina* Lorenz, la N (Băilești) (Tithonic superior).

În intervalul Tithonicului superior se remarcă deci o variație netă de facies căreia îi corespunde și o variație a grosimii, de la 350 m la Cetate, la numai 100—110 m la Băilești.

Neocomian (ne)

În Neocomian se dezvoltă de asemenea două faciesuri: la NW (Cetate) un facies de calcare pseudoolitice sau fin granulare cu foraminifere bentonice și alge codiacee (*Cayeuxia*) iar la N (Băilești) un facies de calcare fin granulare cu *Tintinopsella carpathica* (Murg., et Fil.) avînd în bază un nivel caracterizat prin prezența romboedrilor de dolomit (nivelul reper al bazei Cretacicului pe cea mai mare întindere a Cîmpiei române). Grosimea calcarelor neocomiene variază de la ± 150 m la NW (Cetate) și N (Băilești) pînă la cel puțin 500 m la E (Dăbuleni). De remarcat însă că succesiunea Neocomianului este incompletă în partea de W a sectorului dunărean unde calcarele acestui interval suportă depozitele transgresive ale Cretacicului superior (Cetate) sau direct pe cele ale Sarmațianului (Băilești).

Cretacic superior (K₂)

La NW de teritoriul reprezentat pe hartă Cretacicul superior dezvoltat sub facies marnos cu Rotalipore și Globotnuncane (Cenomanian-Campanian) se așterne direct peste calcarele neocomiene, iar grosimea lui atinge 290 m la Cetate. În schimb spre E, aceeași succesiune de depozite marnoase, completate la partea superioară cu calcare cretoase maestrichtiene, este în continuitate de sedimentare cu Albianul marnos și depășește 600 m grosime. Se poate presupune că în partea centrală a perimetrului corespunzătoare culoarului craiovean, atât Albianul cît și Cretacicul superior au fost complet îndepărtate prin eroziune înainte de Sarmațian, așa cum se constată imediat mai la N (Băilești).

Neozoic

Eocen (Pg₂)

Eocenul, transgresiv, reprezentat de marne cenușii cu foraminifere, atinge 200 m grosime.

Tortonian (to)

În secțiunea Bechet, peste depozitele eocene se dispun direct marne compacte, cenușii, cu intercalații de gipsuri, avînd 50—100 m grosime.

Sarmațian (sm)

Acest etaj, interceptat de mai multe foraje, este constituit în general din gresii calcaroase, calcare oolitice, gresii, nisipuri și marne, a căror grosime variază între 50 și 100 m, cu excepția sectorului corespunzător culoarului craiovean unde cuvertura sarmațian-pliocenă atinge 1400 m grosime, din care cea mai mare parte revine Sarmațianului. De remarcat că în acest sector, așa cum se poate constata la Băilești. Sarmațianul îmbracă și un facies mai grosier cu pietrișuri intercalate.

Depozitele sarmațiene conțin o bogată faună, cu: *Macra bulgarica* Toul., *Macra fabreana* Orb., *Macra vitaliana* Eichw., *Macra subvitaliana* Koles., *Pirenella picta mitralis* Eichw., *Tapes gregarius gregarius* Partsch, *Modiolus incrassatus* d'Orb., *Trochus chersonensis* Barbu, *Solen subfragilis* Eichw., *Cardium plicatofittoni* Sinzov.

Meotian (m)

Meotianul a fost întîlnit numai în foraje și este reprezentat prin marne nisipoase cenușii cu intercalații de nisipuri în care predomină ca specie caracteristică *Congeria novorossica novorossica* Sinzov. Grosimea acestui etaj variază de la 100 la 200 m.

Celelalte etaje ale Pliocenului au fost identificate atît în deschideri naturale cît și în foraje.

Ponțian (p)

Depozite ponțiene se observă pe malul drept al Jiului, la Zăvalu, unde sub depozitele terasei inferioare aflurează un banc de 2 m de marne fine, nisipoase, cenușii, cu *Valenciennius reussi* Neum., *Valenciennius annulatus* Rouss., *Phyllocardium planum planum* Wenz., *Euxinocardium subsyrmense* Andrus., *Euxinocardium nobile* Saba.

Ponțianul mai aflurează la Calafat, unde sub aluviunile terasei inferioare, se găsesc argile marnoase slab nisipoase, cu concrețiuni grezoase sferoidale și cu *Paradacna abichi* Hörnes, *Valenciennius annulatus* Rouss., fragmente de Cardiacee și Congerii.

Profilul observat la Calafat este redat în fig. 1.

În foraje, Ponțianul a fost întîlnit în facies marnos cu intercalații de nisipuri și cu *Paradacna abichi* Hörnes, *Dreissenomya*

aperta Desh., *Congerina rhomboidea* M. Hoern., *Valenciennius* sp., *Tauricardium subquanosum* Andr., *Hydrobia spicula* S a b b a.

Profilul din forajul Gîngiova observat în formațiunile pontiene este redat în fig. 2.

Grosimea acestui etaj s-a apreciat că este cuprinsă între 30 și 45 m.

CALAFAT

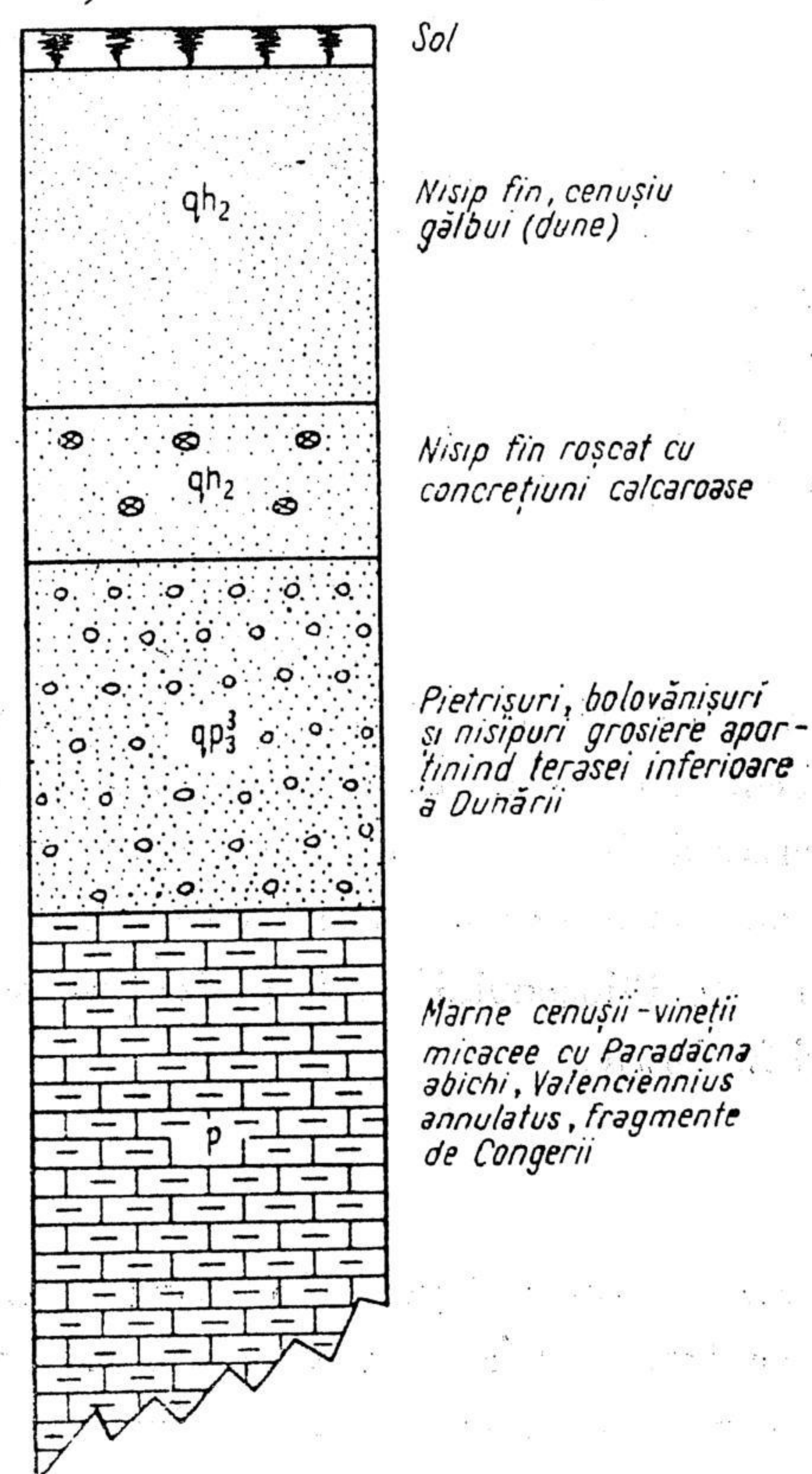

Fig. 1.

Dacian (dc)

Depozite aparținând acestui etaj au fost semnalate de E. Li-teanu (1955), Ecaterina Schoverth și T. Bandrabur (1957) în aflorimentele de la Comoșteni, Zăvalu, Gighera, și interceptate de toate forajele executate pe teritoriul respectiv.

Dacianul care aflurează pe malul drept al Jiului între Zăvalu și Comoșteni, cuprinde următoarea succesiune (fig. 3):

PROFIL PRIN FORAJUL GINGIOVA

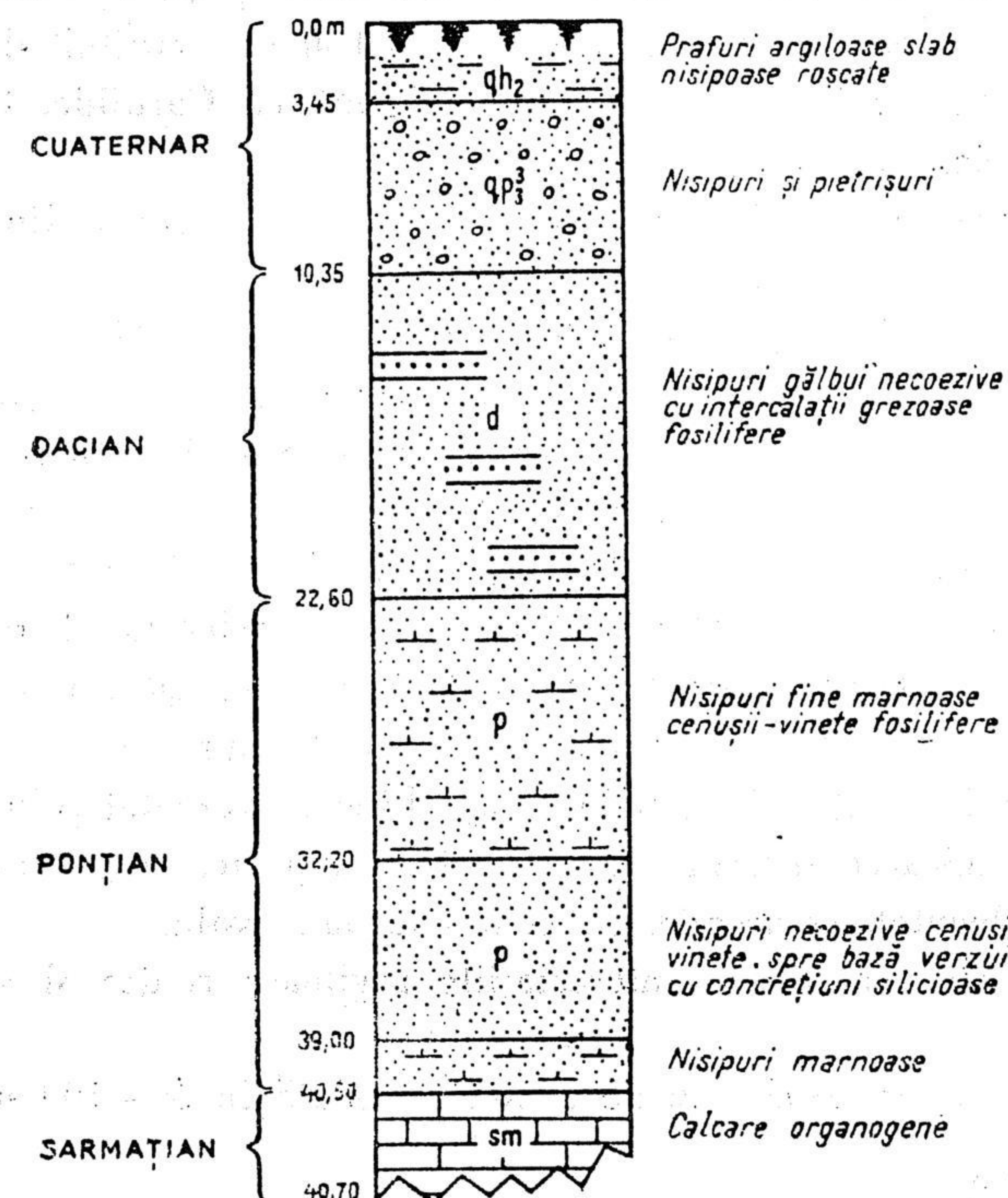

Fig. 2.

ZĂVALU

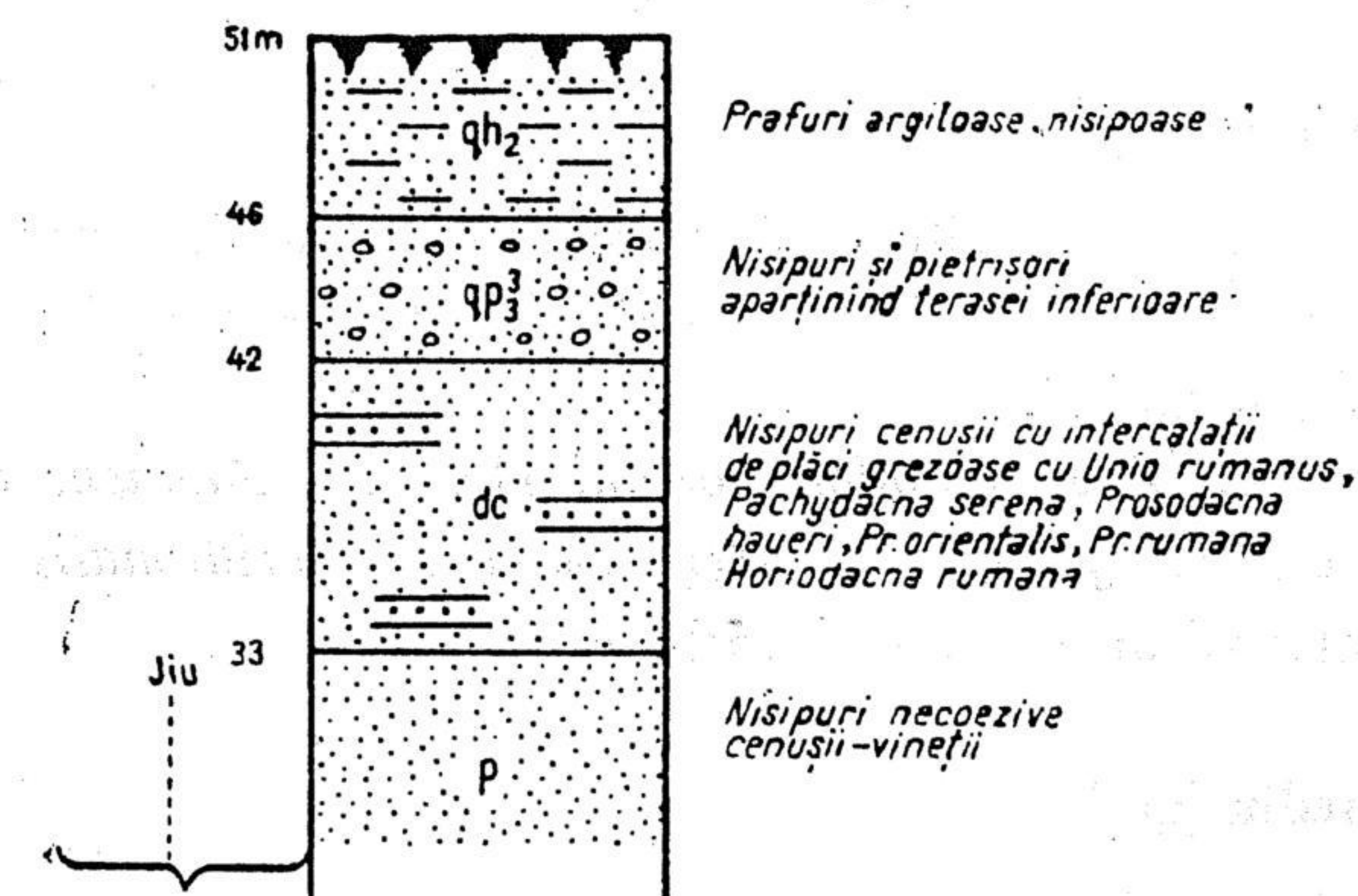

Fig. 3.

În bază, peste marmele cenușii ponțiene repauzează un banc gros de 5—6 m de nisip gălbui-roșcat, fin, stratificat, puțin fosilifer.

Urmează apoi un strat gros de 0,50—0,60 m constituit din gresii și nisipuri fine, sub care se găsește o falună cu Cardiide, Unionide și gasteropode.

Deasupra se situează un banc gros de 4 m de nisip fin, gălbui, micaceu, cu concrețiuni calcaroase, fosilifere.

Din aceste formațiuni se citează următoarea faună: *Horiodacna rumana* S a b b a, *Horiodacna zăvalui* L i t e a n u și S c h o v e r t h, *Stylodacna heberti* C o b., *Pachydacna serena* S a b b a, *Congerina subcarinata* var. *botenica* A n d r u s., *Unio rumanus* T o u r n., *Dreissena polymorpha* P a l l a s, *Dreissena rimestiensis* F o n t., *Pisidium amnicum* M ü l l e r, *Viviparus bifarcinatus bifarcinatus* B i e l z, *Hydrobia grandis* C o b., *Litoglyphus amplus* B r u s., *Litoglyphus acutus acutus* C o b., *Gyraulus (Gyraulus) rumanus* W e n z.

Dacianul a fost întâlnit și în foraje fiind reprezentat prin nisipuri gălbui, fin micacee și prin argile vinete, compacte, în general cu un conținut paleontologic asemănător celui citat la Zăvalu.

Menționăm că adesea intercalațiile angiloase conțin și strate de lignit xiloid.

Grosimea depozitelor daciene este apreciată la 50—100 m.

Levantin (lv)

Delimitat de Ecaterina Schoverth (1963) la SE de Bârza, acest etaj este reprezentat prin argile cenușii-albăstrui, argile mar-noase, cu intercalații subțiri de nisipuri și pietrișuri mărunte, fosilifere, în care se remarcă Unionide și Vivipare ornamentate. Grosimea Levantinului este apreciată la 50—100 m.

Pleistocen inferior (qp₁)

Cele mai vechi depozite cuaternare apar în nordul teritoriului în jurul localității Lăcușteni și sunt constituite din pietrișuri mărunte și nisipuri angiloase gălbui.

Fauna lor cu *Zygodolopodon borsoni* H a y e s, *Anancus arvernensis* C r o i z e t et J a b e r t, *Archidiskodon meridionalis* N e s t i, este reprezentativă pentru Villafranchian.

Pleistocen mediu (qp₂)

Depozitele aluvionare ale terasei vechi, constituite din pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri, aflorează în jurul localității Lăcușteni.

15. 14 005 240684

Terasa veche a Dunării a fost considerată de noi ca aparținând Pleistocenului mediu, pe baza unor resturi de *Dicerorhinus (Rhinoceros) merki* J a g., găsite la Plenița.

Pleistocen superior (qp₃)

Depozitele aparținând Pleistocenului superior sunt reprezentate prin proluviile de pe terasa veche, acumulările aluvionare ale terasei înalte, proluviile de pe terasa înaltă, depozitele aluvionare ale terasei superioare și inferioare, depozitele proluviale de pe terasa superioară.

Depozitele proluviale de pe terasa veche (qp₃¹). Sunt constituite din prafuri nisipoase și nisipuri prăfoase, gălbui, uneori roșcate, macroporice, sfărâmicioase, cu concrețiuni calcaroase. Ca vîrstă ele au fost atribuite părții inferioare a Pleistocenului superior.

Depozitele terasei înalte (qp₃¹). Sunt alcătuite din pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri, în a căror compoziție petrografică intră de cele mai multe ori cuarțite, gnaise, calcare și gresii.

Grosimea acestor depozite variază între 5 și 7 m.

Aluviunile grosiere sunt acoperite de un strat de depozite proluviale, formate din nisipuri fine, prăfoase, sfărâmicioase, cenușii-gălbui, cu concrețiuni calcaroase.

Terasa înaltă a Dunării a fost paralelizată cu terasa Jiului și Oltului de aceeași altitudine relativă, în care au fost citate resturi de *Paraelaphus trogontherii* P o h l., *Mammuthus primigenius* B l u m b. Pe baza acestor resturi s-au raportat depozitele terasei înalte a Dunării părții inferioare a Pleistocenului superior (qp₃¹).

Depozitele terasei superioare (qp₃²). Sunt reprezentate prin pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri a căror grosime variază între 4 și 6 m. La compoziția petrografică a pietrișurilor participă: cuarțite, micașisturi, gnaise, roci eruptive și mai rar calcare și gresii. Structura acestei terase se poate observa foarte bine în carierele de la Măceșu de Sus (fig. 4).

Peste depozitele aluvionare ale terasei superioare s-au depus o serie de depozite proluviale constituite din nisipuri prăfoase, prafuri nisipoase, roșcate cu concrețiuni calcaroase.

La compoziția pietrișurilor participă cuarțite, gnaise, micașisturi, gresii și calcare.

Grosimea acestor depozite variază între 3 și 6 m.

În aluviunile terasei superioare a Dunării s-au citat resturi de *Coelodonta antiquitatis* Blum b. și *Mammuthus primigenius* Blum b. pe baza cărora s-au atribuit depozitele terasei superioare părții mediane a Pleistocenului superior. Depozitele proluviale de pe terasa înaltă au fost încadrate la aceeași vîrstă.

MĂCEȘUL DE JOS

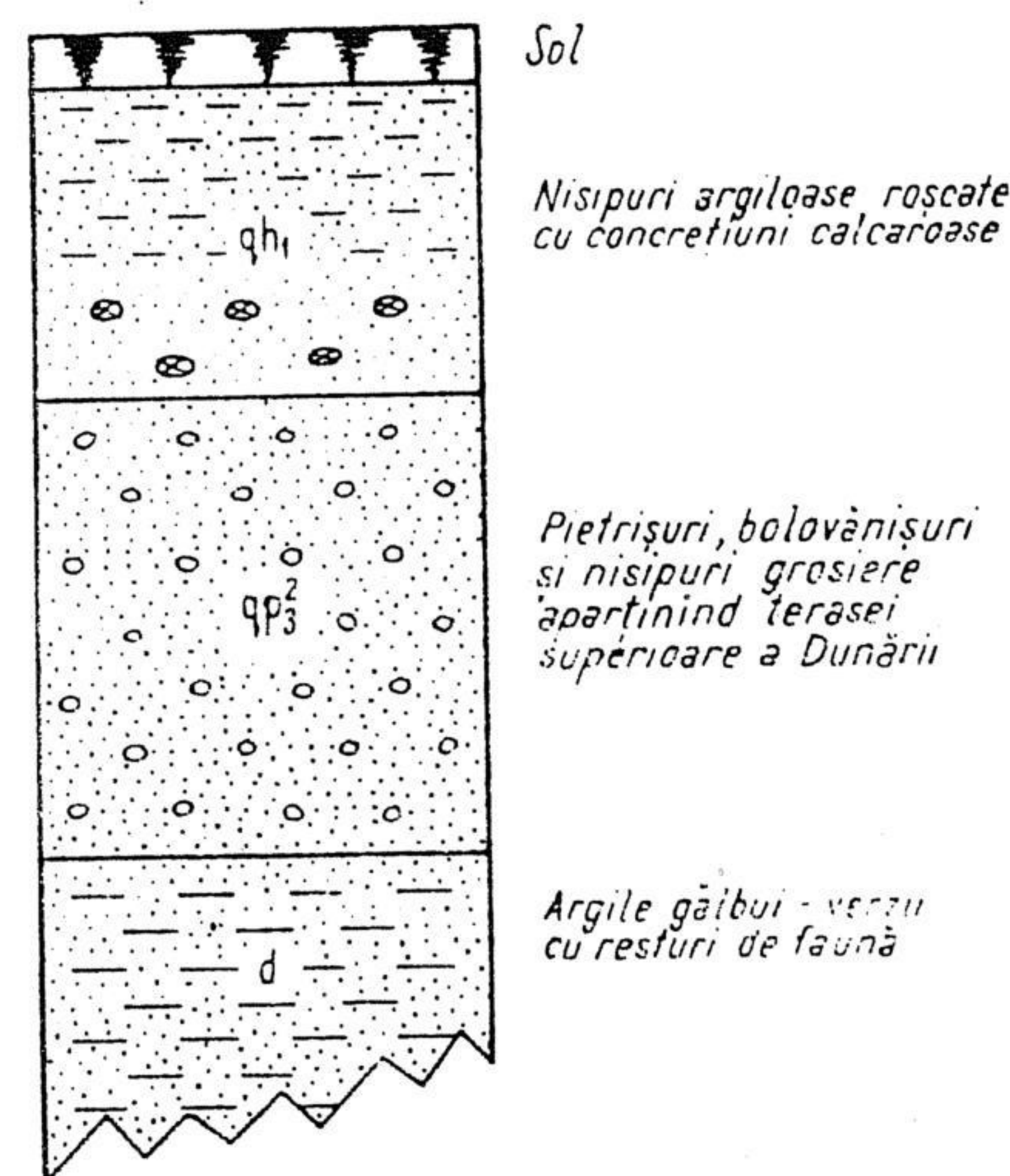

Fig. 4.

Depozitele terasei inferioare (qp_3^3). În constituția acestor depozite intră pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri, la a căror compoziție petrografică participă aceleași elemente ca și la terasele superioare. Grosimea lor variază între 5 și 7 m. Depozitele aluvionare ale terasei inferioare suportă o serie de nisipuri prăfoase și prafuri nisipoase gălbui-roșcate, de geneză proluvială. Ținînd seama de poziția stratigrafică a depozitelor terasei inferioare, s-au considerat aceste depozite ca aparținînd părții superioare a Pleistocenului superior (qp_3^3). Aceeași vîrstă a fost acordată și proluviilor de pe terasa superioară.

Holocen inferior (qh_1)

Acumulările aluvionare ale terasei joase sînt constituite din pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri. La compoziția pietrișurilor participă elemente asemănătoare celor din terasele superioare. Grosimea aluviunilor variază între 5 și 10 m. Ele sînt acoperite de depozite de dune.

În ceea ce privește vîrsta, menționăm că toți autorii care au studiat terasele Dunării, au atribuit depozitele terasei joase Holocenului inferior, punct de vedere adoptat și de noi.

Tot Holocenului inferior s-au atribuit și proluviile de pe terasa inferioară a Dunării.

Holocen superior (qh_2)

Holocenului superior i s-au raportat depozitele luncilor, depozitele de dună și depozitele de mlaștini.

Depozitele luncilor sînt alcătuite din pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri, a căror grosime variază între 10 și 15 m. Acumulările groșiere ale Dunării conțin specia *Corbicula fluminalis* Müller.

Depozitele de mlaștină sînt reprezentate în sectorul luncii Dunării prin mîluri nisipoase, cenușii-negricioase.

Depozitele de dune sînt reprezentate de nisipuri fine, care conțin 95% cuarț, și în rest mîce, granați, calcită și hornblendă. Grosimea acestor nisipuri depășește uneori 10 m.

Sursa principală a materialului din dune o constituie pătura superficială de nisipuri fine proluviale, atît de răspîndite în această parte a Cîmpiei române, și în anumită măsură poate și nisipurile pliocene, deschise în malurile Jiului. Nisipurile dunelor conțin moluște subactuale tipice acestei biocenoze: *Planorbis corneus* L., *Uviviparus viviparus* L., *Tropidiscus planorbis* L., *Jaminia tridens* Müller, *Helicella (Helicopsis) striata* Müller, *Pupilla muscorum* L., *Helix pomatia* L.

Din lipsa unor argumente palentologice concludente, este foarte greu de precizat vîrsta dunelor. Ținînd însă seama de faptul că dunele sînt distribuite din luncă și pînă pe terasa înaltă a Dunării, considerăm că acestea sînt destul de tinere, aparținînd unui nivel superior al Holocenului.

ELEMENTE STRUCTURALE

Teritoriul reprezentat pe foaia Calafat-Bechet îmbrățișează partea de sud a unei depresiuni tectonice a Platformei moesice, orientată aproximativ de la N la S. Este vorba de culoarul craiovean care dincolo de Dunăre, în teritoriul bulgar, este în conexiune cu depresiunea Lomului. La W de acest culoar, peste Neocomian urmează direct marne cenomaniene-senoniene, iar suprafața de eroziune postcretacică acoperită de depozite tortoniene se află în poziție relativ ridicată, la apro-

ximativ 250 m adâncime la Cetate. În partea axială a culoarului aceeași suprafață de eroziune cu calcare neocomiene în culcuș și acoperită de data aceasta nu de Tortonian ci direct de Sarmațian, se găsește la 1400 m adâncime (Băilești). Ea se ridică repede spre E, fiind situată în apropierea Jiului la 200 m adâncime sau mai puțin, sub nivelul câmpiei. În acest sector oriental Cretacicul câștigă în grosime iar succesiunea lui se completează cu Albianul. Este de asemenea interesant de notat că pe amplasamentul culoarului complexul detritic al Triasicului superior are o grosime mult mai mare (mai mult de 700 m la Băilești) decât la W (mai puțin de 400 m la Cetate) sau la E. Absența Cretacicului superior și a Tortonianului în culoarul craiovean, ca și marea grosime a depozitelor sarmato-pliocene în același teritoriu, lasă de presupus că acest sector mai mobil al Platformei moesice și probabil mărginit de mari falii meridiane a fost supus în cursul evoluției sale la mișcări de sens contrar: ridicare sub formă de horst după Cretacic sau după Tortonian, scufundare în graben în cursul Sarmațianului.

Trebuie remarcat în sfârșit că deplasarea spre SW a cursului Dunării începând din Pleistocenul mediu, așa cum arată succesiunea teraselor trebuie pusă pe seama mișcărilor neotectonice care au afectat întreg teritoriul câmpiei cu ușoare mișcări basculă spre exterior.

INDICAȚII BIBLIOGRAFICE

- Coteț P. 1957. Cîmpia Olteniei. Ed. științ. 1957.
- Ghenea C., Mihăilă N., Ghenea Ana (1963). Cercetări geologice între V. Topolnița și V. Desnățui. *St. tehn. econ. seria E*, nr. 6.
- Ionescu-Argetoiaia (1918). Pliocenul din Oltenia. *An. Inst. Geol. Rom.*, VIII, București.
- Ionescu Balea (1923). Les dunes de l'Olténie. Paris.
- Liteanu E. (1955). Fauna daciană de la Zăvalu. *Bul. Șt. al Acad. R.S.R.* VII/3, București.
- Liteanu E., Bandrabur T. (1957). Geologia Cîmpiei Getice Meridionale dintre Jiu și Olt. *An. Com. Geol.* XXX, București.
- Murgoci Gh. (1908). Terțiarul Olteniei. *An. Inst. Geol. Rom.* I, București.
- Patrulius D. (1964). Studiu stratigrafic al depozitelor mezozoice și paleozoice traversate de forajul de la Cetate (partea de vest a Cîmpiei Române): *D. S. Comit. Geol.* XLIX/1 (1961—1962), București.
- Porumbaru R. (1881). Études géologiques des environs de Craiova. Paris.
- Schoverth Ecaterina, Bandrabur T. (1963). Date noi asupra Pliocenului din zona Gura Jiului. *St. tehn. econ. seria E*, nr. 6.
- Ștefănescu S. (1896). Étude sur les terrains tertiaires de Roumanie. *Mém. Géol. de France* nr. 15, Paris.